

Advies nr 04/2013 van 30 januari 2013

Betreft: voorontwerp van wet betreffende de gemeentelijke administratieve sancties met het oog op de bestrijding van de overlast (CO-A-2012-047)

De Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer;

Gelet op de wet van 8 december 1992 *tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens* (hierna WVP), inzonderheid artikel 29;

Gelet op het verzoek om advies van de Minister van Binnenlandse Zaken ontvangen op 17/12/2012;

Gelet op het verslag van Dhr. Bart De Schutter;

Brengt op 30 januari 2013 het volgend advies uit:

I. CONTEXT EN VOORGESCHIEDENIS

1. De veiligheidsproblematiek is de laatste decennia steeds belangrijker geworden en uit onderzoek blijkt dat de subjectieve onveiligheidsgevoelens van de burgers in belangrijke mate beïnvloed worden door allerlei vormen van steeds terugkerend storend gedrag dat eigenlijk niet als "echte" criminaliteit wordt aanzien: bv. sluikestorten, hondenpoep, lawaaihinder,... Omdat het parket selectief optrad tegen dit soort overlastproblemen (niet steeds prioritaire aanpak wegens de –te- hoge werklast bij de parketten) en om de lokale besturen op hun beurt meer slagkracht te geven, werd hierop een beleidsmatig antwoord gezocht. In maart 1999 diende de regering een wetsontwerp in welke toe zou laten aan de gemeenten om via bestuurlijke weg op te treden tegen bovenvermelde overlastproblemen. De GAS-wetgeving was geboren.
2. Basiswetgeving is de wet van 13 mei 1999 *tot invoering van de gemeentelijke administratieve sancties*. Op grond van artikel 119 van de Nieuwe Gemeentewet hadden de gemeenten al een bevoegdheid om (gemeentelijke) politiereglementen uit te vaardigen. De overtreding hiervan werd bestraft met politiestrafen, waarbij de afhandeling van deze overtredingen in handen was van parket en het gerecht. De eerder aangehaalde wet van 13 mei 1999 voerde daarom onder meer een (nieuw) artikel 119bis in de Nieuwe Gemeentewet in welke een aantal administratieve sancties voorzag om in het kader van overlast de mogelijkheid te geven aan de gemeenten om op te treden.
3. Deze wet bleek evenwel in de praktijk niet te werken omdat er oorspronkelijk een vrij beperkt toepassingsgebied bestond. Sindsdien werd de basiswetgeving dan ook meermaals gewijzigd: in 2004 (via 2 verschillende wetten¹ gelet op de grondwettelijke bevoegdheden ter zake), in 2005² en in 2007³.
4. Op 19 mei 2010 vaardigde de Commissie een aanbeveling uit eigen beweging uit (hierna "aanbeveling nr. 04/2010")⁴ waarin zij omtrent de GAS-wetgeving een aantal knelpunten/lacunes op het vlak van de verwerking van persoonsgegevens heeft aangekaart. In deze aanbeveling heeft de Commissie zich overigens enkel geconcentreerd op de procedure van de administratieve geldboete (en dus niet op andere GAS), aangezien deze sanctie in de praktijk het meeste gehanteerd wordt.

¹ Enerzijds wet van 17 juni 2004 *tot wijziging van de Nieuwe Gemeentewet* en anderzijds Wet van 7 mei 2004 *tot wijziging van de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming en nieuwe gemeentewet*.

² Wet van 20 juli 2005 *houdende diverse bepalingen*.

³ Wet van 25 januari 2007 *tot bestraffing van graffiti en van beschadiging van onroerende eigendommen en van de nieuwe gemeentewet*.

⁴ Aanbeveling nr. 04/2010 van 19 mei 2010 uit eigen beweging *inzake de wetgeving betreffende de gemeentelijke administratieve sancties en de bescherming van de persoonsgegevens*.

5. Op 17 december 2012 diende de Minister van Binnenlandse Zaken (hierna "de aanvrager") bij de Commissie een adviesaanvraag in omtrent een nieuw voorstel tot wijziging van de GAS-wetgeving. Dit voorontwerp van wet *betreffende de gemeentelijke administratieve sancties met het oog op de bestrijding van de overlast* (hierna "het voorontwerp") maakt het voorwerp uit van onderhavig advies.

De Commissie wijst er op dat in de notificatie aan de ministerraad, die eveneens aan deze adviesaanvraag werd toegevoegd, melding wordt gemaakt van het feit dat er in een later stadium nog punten aan het voorontwerp kunnen toegevoegd worden. Het is evident dat de Commissie hieromtrent geen advies kan verlenen aangezien zij hiertoe niet over de nodige informatie beschikt. Onderhavig advies handelt dan ook enkel over de tekst van het voorontwerp zoals deze op 17 december 2012 aan de Commissie werd overgemaakt.

II. TEN GRONDE

A. Inleiding

6. De GAS-wetgeving impliceert aldus de Commissie dat er verwerkingen van persoonsgegevens zullen plaatsvinden. Gelet op de definitie van artikel 8 van de WVP⁵ betreft het bovendien een verwerking van zogenaamde gerechtelijke gegevens en is er een strenger regime van toepassing⁶.

B. Toepassing van de beginselen van de wet betreffende de verwerking van persoonsgegevens (WVP)

a. Wettelijke omkadering en legitimiteit van de verwerkingen van persoonsgegevens die in het kader van het voorontwerp zullen plaatsvinden

7. Persoonsgegevens dienen verwerkt te worden voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden en niet verder te worden verwerkt op een wijze die onverenigbaar is met die doeleinden. Om toelaatbaar te zijn moet elk doeleinde onder meer voldoen aan één van de voorwaarden van artikel 5 van de WVP. In dat opzicht kan verwezen worden naar artikel 5, c) van de WVP: "*wanneer de verwerking noodzakelijk is om een verplichting na te komen waaraan de verantwoordelijke voor de verwerking is*

⁵ Art. 8. § 1 WVP. *De verwerking van persoonsgegevens inzake geschillen voorgelegd aan hoven en rechtbanken alsook aan administratieve gerechten, inzake verdenkingen, vervolgingen of veroordelingen met betrekking tot misdrijven, of inzake administratieve sancties of veiligheidsmaatregelen, is verboden.* Paragraaf 2 voorziet op dit principiële verbod enkele uitzonderingen.

⁶ Cf. randnummers 32-36 van aanbeveling nr. 04/2010.

onderworpen door of krachtens een wet, een decreet of een ordonnantie'. Aangezien het over gerechtelijke gegevens handelt, is artikel 5, c) van de WVP niet voldoende en moet bovendien ook verwezen worden naar artikel 8, § 2, b) van de WVP: "(...) indien de verwerking noodzakelijk is voor de verwezenlijking van doeleinden die door of krachtens een wet, een decreet of een ordonnantie zijn vastgesteld'.

8. De wettelijke grondslag in het kader van de GAS-wetgeving is tot op heden de reeds eerder geciteerde wet van 13 mei 1999 *tot invoering van de gemeentelijke administratieve sancties* en het artikel 119bis in de Nieuwe Gemeentewet. Deze regelgeving zal door het voorontwerp worden herzien. Het voorontwerp zal aldus de wettelijke basis verschaffen die de gegevensverwerkingen in het kader van GAS toelaatbaar maken in het licht van de artikelen 5 en 8 WVP. Het belang van een duidelijke en coherente regelgevende omkadering mag dan ook niet onderschat worden.
9. De Commissie stelt vast dat het voorontwerp voornamelijk op twee punten impliceert dat er verwerkingen van persoonsgegevens zullen plaatsvinden die een nadere analyse verdienen en de focus van onderhavig advies ligt dan ook op deze twee types van verwerkingen.
10. Ten eerste wijst de Commissie op het artikel 34 van het voorontwerp, dat het "register van gemeentelijke administratieve sancties" organiseert en omkadert. Er wordt ook aangegeven dat de gemeente ter zake de rol vervult van verantwoordelijke voor de verwerking.
11. De Commissie staat positief tegenover het feit dat dit register in de regelgeving wordt ingebed en dat de verantwoordelijke er expliciet wordt in aangeduid. Wat laatstgenoemd aspect betreft merkt zij wel op dat er geen specifieke regeling wordt voorzien voor de gevallen waarin er voor meerdere gemeenten één register wordt aangelegd (wie is in dat geval "verantwoordelijke voor de verwerking")?
12. Tegelijk vestigt de Commissie de aandacht op de manier waarop de toegang tot dit register zal georganiseerd en gewaarborgd worden. Kunnen gegevens omtrent een inbreuk die in gemeente A gepleegd werd bijvoorbeeld gebruikt worden in gemeente B zodat een "herhaling" kan bewezen worden en er aldus een hogere boete kan worden opgelegd? Of kunnen gegevens voor het aantonen van een "herhaling" enkel worden aangewend als deze feiten betreffen die op het grondgebied van dezelfde gemeente werden gepleegd en zo ja wat is de meerwaarde van een gemeenschappelijk register? Wordt er ter zake een verschillende aanpak vooropgesteld in de gevallen waarin meerdere gemeenten samen één register beheren (en eventueel ook éénzelfde gemeenschappelijk politiereglement

aannemen⁷) dan in situaties waarin gemeenten elk apart over een register beschikken? Zo ja, is dit te rijmen met het gelijkheidsbeginsel?

13. Artikel 34, § 3, van het voorontwerp voorziet in de mogelijkheid om inzake de toegang tot de registers één en ander bij uitvoeringsbesluit te regelen. De Commissie adviseert echter om dergelijke fundamentele vraagstukken reeds in het voorontwerp te omkaderen en om hierbij rekening te houden met de principes van de WVP.

Verder wijst de Commissie er op dat de eerste zin van artikel 34, §3, van het voorontwerp onduidelijk is. Er is sprake van een toegang "*voor de gemeente*", terwijl dit register juist steeds door de gemeenten zal beheerd worden. Wellicht wordt hier de toegang voor andere actoren beoogd (bv voor de politie en het parket) en betreft het aldus een redactionele vergissing. Aldus dringt zich volgens de Commissie in elk geval een herwerking van dit artikel 34, § 3, op.

14. Ten tweede wordt in artikel 37 een "tijdelijk plaatsverbod" ingevoerd. Om dit in de praktijk te kunnen omzetten zullen onvermijdelijk verwerkingen van persoonsgegevens moeten georganiseerd worden. De Commissie meent dan ook dat er zou kunnen overwogen worden om deze verwerkingen in het voorontwerp te omkaderen, door met name de volgende elementen er expliciet in op te nemen: de gegevens die zullen verwerkt worden, het doeleinde van de verwerking, de bewaartermijn, de verantwoordelijke voor de verwerking, de informatieverstrekking aan de betrokkenen, de toegang tot de gegevens.

Meer in het algemeen heeft de Commissie overigens ook bedenkingen bij de eerder summiere en fragmentaire regeling van dit plaatsverbod. Concreet stelt zij zich de volgende vragen:

- De manier waarop deze regeling in het voorontwerp is geconcipeerd zal er wellicht toe leiden dat elke gemeente in een aparte databank hieromtrent de noodzakelijke persoonsgegevens bewaart. Zoals in randnummer 14 werd aangehaald dienen deze verwerkingen bij voorkeur te worden omkaderd, maar daarnaast rijst de vraag of dit plaatsverbod – dat toch een andere wettelijke basis heeft dan de GAS-problematiek – wel in het voorontwerp moet worden opgenomen, dan wel of dit een maatregel betreft die misschien beter in een (aparte) wet ten gronde wordt uitgewerkt zodat voor het hele land een uniforme regeling geldt (zoals bijvoorbeeld het stadionverbod in de voetbalwetgeving)⁸.

⁷ Cf. artikel 3, § 3, van het voorontwerp.

⁸ Zie in dit verband onder andere:

- Antwoord van de Minister van Binnenlandse Zaken op de schriftelijke parlementaire vraag nr. 240 van 6 januari 2011.

Zoals het plaatsverbod in het voorontwerp is geregeld, zal de concrete invulling ervan immers van gemeente tot gemeente verschillen. In een dergelijke context zal elke gemeente apart een plaatsverbod kunnen uitvaardigen (en registreren) dat enkel voor haar grondgebied geldt. Bijgevolg kunnen personen die overlast veroorzaken en die een plaatsverbod krijgen in gemeente A, zich verplaatsen naar gemeente B en kunnen zij daar opnieuw gelijkaardige feiten plegen.

De Commissie werd reeds naar aanleiding van concrete dossiers met deze problematiek geconfronteerd. Op basis van deze ervaring meent zij dat het plaatsverbod en de eraan verbonden gegevensregistraties best niet door elke gemeente afzonderlijk worden geregeld, maar dat een nationale aanpak (zoals het stadionverbod in de voetbalwetgeving) zich opdringt. Zij vreest dat anders elke gemeente apart een databank zal aanleggen van plaatsverboden en dat vervolgens ad hoc koppelingen tussen de bestanden van verschillende gemeenten zullen uitgevoerd worden zonder dat deze uitwisselingen gesteund worden door een algemene visie.

- Wat wordt bedoeld met een "identieke plaats" of "identieke gelegenheid"?
- Een tijdelijk plaatsverbod zal voor specifieke plaatsen gelden, maar dient de "inbreuk" ook op die plaats te zijn vastgesteld?
- Hoe zal men op het terrein te weten komen of iemand een tijdelijk plaatsverbod heeft en welke personen zullen gerechtigd zijn om hiertoe de nodige vaststellingen te doen?
- Kan een tijdelijk plaatsverbod zowel voor een meerderjarige als voor een minderjarige persoon worden opgelegd? Zo ja, geldt in beide gevallen dezelfde procedure?

b. Informatieverstrekking aan de betrokkenen

15. In het kader van de WVP is de informatieverstrekking een belangrijk beginsel dat het onder meer moet mogelijk maken om een transparante en eerlijke verwerking te garanderen. Aangezien we in dit kader te maken hebben met de verwerking van gerechtelijke gegevens, is deze informatieverstrekking nog relevanter.

16. Bij de vaststelling van een inbreuk zullen de persoonsgegevens betreffende de betrokkene in de meeste gevallen bij hemzelf worden verkregen. In dat kader kan ook verwezen worden naar hetgeen uiteengezet is in artikel 9, § 1 van de WVP. In een aantal gevallen zal evenwel

niet uitgesloten kunnen worden dat de informatieverstrekking niet rechtstreeks bij de betrokkene gebeurt, bv. indien bij vaststelling van sluikestort de nummerplaat wordt genoteerd en er nadien pas contact met de betrokkene kan opgenomen worden. In dat geval is de verwijzing naar artikel 9, § 2 van de WVP van belang.

17. In de praktijk blijkt dat in een aantal gevallen gemeenten zich beroepen op artikel 3, § 5 van de WVP⁹ om een vrijstelling in te roepen voor de kennisgeving aan de betrokkenen. Nochtans kan een gemeente, als verantwoordelijke voor de verwerking en in het kader van de GAS-wetgeving zich niet beroepen op een dergelijke vrijstelling¹⁰.
18. In het voorontwerp is er enkel in artikel 16 sprake van informatieverstrekking, maar het is onduidelijk wat de draagwijdte van deze bepaling is. In elk geval is het toepassingsgebied van dit artikel beperkt tot situaties waarin sancties worden opgelegd aan minderjarigen.
19. De Commissie concludeert dan ook dat het voorontwerp geen melding maakt van wat artikel 9 WVP voorschrijft en dit noch voor wat het register, noch voor wat de gegevensverwerkingen in het kader van het tijdelijk plaatsverbod betreft (cf. supra randnummer 13).
20. Voor wat het register betreft, meent zij dat dit euvel kan verholpen worden door in artikel 26 van het voorontwerp – waarin de gegevens worden opgesomd die door de sanctionerend ambtenaar aan de overtreder dienen medegedeeld te worden – eveneens de informatie op te nemen die een verantwoordelijke voor de verwerking krachtens artikel 9 WVP aan een betrokkene dient te verlenen.

⁹ De artikelen 9, 10, § 1, en 12 zijn niet van toepassing :

1° op de verwerkingen van persoonsgegevens beheerd door openbare overheden met het oog op de uitoefening van hun opdrachten van gerechtelijke politie;

2° op de verwerkingen van persoonsgegevens beheerd door de politiediensten bedoeld in artikel 3 van de wet van 18 juli 1991 tot regeling van het toezicht op politie- en inlichtingendiensten, met het oog op de uitoefening van hun opdrachten van bestuurlijke politie;

3° op de verwerkingen van persoonsgegevens beheerd, met het oog op de uitoefening van hun opdrachten van bestuurlijke politie, door andere openbare overheden die aangewezen zijn bij een in Ministerraad overlegd koninklijk besluit, na advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer;

4° op de verwerkingen van persoonsgegevens die noodzakelijk zijn geworden ten gevolge van de toepassing van de wet van 11 januari 1993 tot voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld;

5° op de verwerking van persoonsgegevens beheerd door het Vast Comité van Toezicht op de politiediensten en de Dienst Enquêtes ervan met het oog op de uitoefening van hun wettelijke opdrachten.

¹⁰ Randnummer 50 van aanbeveling nr. 04/2010.

c. Recht op toegang en verbetering in hoofde van de betrokkenen

21. Iedere betrokkene kan bij de verantwoordelijke voor de verwerking zijn recht van toegang uitoefenen. In de meeste gevallen is dit recht rechtstreeks, slechts in de gevallen opgesomd in artikel 13 van de WVP¹¹ zal de betrokkene dit recht onrechtstreeks dienen uit te oefenen.
22. Gelet op de bewoordingen van artikel 13 van de WVP en de verwijzing naar artikel 3, §§ 4, 5 en 6 van de WVP behoort een dergelijke onrechtstreekse toegang niet tot de mogelijkheden en dient de verantwoordelijke voor de verwerking de betrokkene een rechtstreekse toegang te verlenen¹².
23. In artikel 34, § 3, van het voorontwerp is sprake van een "directe toegang". Indien hiermee het recht van toegang in hoofde van de betrokkene wordt gevisieerd, staat de Commissie evident gunstig ten aanzien van deze bepaling. De redactie van het artikel doet echter vermoeden dat het om een toegang in hoofde van de gemeente gaat. In laatstgenoemde hypothese blijft de Commissie niet alleen op haar honger zitten voor wat betreft het recht van toegang ten voordele van de betrokkene, ze vraagt zich ook af wat de exacte draagwijdte is van dit artikel (cf. supra randnummer 13).
24. Verder stelt de Commissie vast dat de overtreder – krachtens artikel 26, 4°, voorontwerp – het recht heeft om "zijn dossier" te raadplegen. Dit is een belangrijk recht dat in de praktijk deels zal overlappen met het recht op toegang dat in artikel 10 van de WVP wordt voorgeschreven. Ten einde te waarborgen dat het recht op toegang in de zin van de WVP, alsook het recht van verbetering in de zin van artikel 12 van de WVP, ten volle wordt gerespecteerd, adviseert de Commissie om in artikel 26, 4°, van het voorontwerp eveneens naar deze rechten te verwijzen. Ook in het kader van de gegevensverwerkingen bij de oplegging van een "tijdelijk plaatsverbod" pleit zij voor een dergelijke verwijzing.

d. Opslagtermijn van de gegevens

25. Artikel 4, § 1, 5° van de WVP stelt dat persoonsgegevens "*in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen te identificeren, niet langer [dienen] te worden bewaard dan voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verkregen of verder worden verwerkt, noodzakelijk is*".

¹¹ Eenieder die zijn identiteit bewijst, is gerechtigd zich kosteloos tot de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer te wenden, teneinde de in de artikelen 10 en 12 bedoelde rechten uit te oefenen ten aanzien van de verwerking van persoonsgegevens bedoeld in artikel 3, paragrafen 4, 5 en 6.

¹² Randnummer 52 van aanbeveling nr. 04/2010.

26. In de huidige GAS-wetgeving staat nergens concreet hoelang de persoonsgegevens van de betrokkene mogen of kunnen bewaard worden. Het voorontwerp poogt dit hiaat duidelijk op te vullen, aangezien artikel 34, §2, *in fine*, expliciet voorschrijft dat de gegevens in het register gedurende vijf jaar zullen bewaard worden, te rekenen vanaf de datum waarop de sanctie werd opgelegd. Die vijfjarige termijn stemt overigens overeen met de verjaringstermijn voor administratieve geldboetes (cf. artikel 33 van het voorontwerp).
27. Hoewel de Commissie hier gunstig tegenover staat¹³, heeft zij een opmerking bij de laatste zin van artikel 34, §2, van het voorontwerp. Deze luidt als volgt: "*Eens deze termijn [van vijf jaar] verstreken is, worden ze hetzij vernietigd, hetzij gedepersonaliseerd.*" Om ter zake elke verwarring uit te sluiten, adviseert de Commissie om het woord "*gedepersonaliseerd*" te vervangen door "*anoniem gemaakt*" en om in de Memorie bij het voorontwerp te verwijzen naar de definitie van "anonieme gegevens" in de zin van artikel 1, 5°, van het uitvoeringsbesluit bij de WVP¹⁴.
28. Tot slot merkt de Commissie volledigheidshalve op dat voor de gegevensverwerkingen in het kader van het "tijdelijk plaatsverbod" geen bewaartermijn wordt opgelegd, terwijl dit nochtans eveneens aangewezen is (cf. supra randnummer 14).

e. Veiligheidsmaatregelen

29. Aangezien de persoonsgegevens in het kader van de GAS-wetgeving niet centraal worden bewaard, maar elke gemeente (afzonderlijk) als verantwoordelijke voor de verwerking een "register" bijhoudt – en in sommige gevallen gemeenschappelijke registers worden uitgebouwd waarin alle informatie gecumuleerd wordt – is het van belang om te wijzen op het nemen van voldoende veiligheidsmaatregelen, zeker omdat "*gerechtelijke*" gegevens verwerkt worden.
30. Ter zake wijst de Commissie op artikel 16 van de WVP, op artikel 25 van het uitvoeringsbesluit bij de WVP en op de door haar opgestelde veiligheidsnormen welke volgens de Commissie, naargelang het geval, toepasbaar dienen te zijn op een verwerking van persoonsgegevens¹⁵.

¹³ Randnummer 54 van aanbeveling nr. 04/2010.

¹⁴ Koninklijk besluit van 13 februari 2001 *ter uitvoering van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens*.

¹⁵ http://www.privacycommission.be/sites/privacycommission/files/documents/referentiemaatregelen_voor_de_beveiliging_van_elke_verwerking_van_persoonsgegevens.pdf

31. Voor de Commissie is het van fundamenteel belang dat met voornoemde beveiligingsprincipes rekening wordt gehouden in de praktijk. Ten einde de gemeenten hiertoe te sensibiliseren, verzoekt zij om deze principes – en in het bijzonder artikel 16 WVP – te onderlijnen in (de memorie van toelichting bij) het voorontwerp¹⁶.

f. Bevoegdheden van de sanctionerend ambtenaar

32. De Commissie merkte eerder op dat de GAS-wetgeving duidelijker de mogelijkheden van de onderzoeksbevoegdheid van de sanctionerend ambtenaar diende te omschrijven¹⁷, bv. om derden (zoals politiediensten) in zijn onderzoek te betrekken. Tot op heden wordt dit immers slechts in een omzendbrief geregeld, zonder dat de GAS-wetgeving dit voldoende omkadert. In het voorontwerp worden de onderzoeksbevoegdheden van de sanctionerend ambtenaar evenmin geëxpliciteerd (terwijl dit voor de vaststellingsambtenaar wel het geval is). De Commissie dringt er dan ook op aan om dit hiaat weg te werken.
33. In dit verband kan ook specifiek worden gewezen op de mogelijkheid van de sanctionerende ambtenaar om toegang te krijgen tot bepaalde overheidsdatabanken. Om na te gaan of de sanctionerende ambtenaar met de juiste persoon te maken heeft, bevat het proces-verbaal bijvoorbeeld verschillende persoonsgegevens over de overtreder. De vraag kan dan ook gesteld worden of de sanctionerende ambtenaren via het Rijksregister zouden kunnen werken om ter zake de juiste gegevens te bekomen. Zowel de gemeenten als de provincies werden in het verleden reeds via KB gemachtigd om voor het vervullen van taken die tot hun bevoegdheden behoren, toegang te hebben tot de informatiegegevens van het Rijksregister. In het kader van de GAS-wetgeving kan geargumenteed worden dat beide KB's niet voldoende zijn en dat beide uitdrukkelijk dienen uitgebreid te worden door het Sectoraal Comité van het Rijksregister. In dit kader zijn er overigens al twee precedents¹⁸.
34. Een gelijkaardig probleem stelt zich bij de toegang tot DIV-gegevens. Er zullen immers verschillende overtredingen "geverbaliseerd" worden via het noteren van de nummerplaat (bv. sluikestorten, lawaai,...). Het is dan aan de sanctionerende ambtenaar om het PV/verslag verder aan te vullen en op zoek te gaan naar de identiteit van de overtreder.

¹⁶ Momenteel maakt het voorontwerp hier slechts zijdelings melding van in het kader van de toegang tot het register (artikel 34, §3, in fine).

¹⁷ Randnummers 28 e.v. van aanbeveling nr. 04/2010.

¹⁸ Randnummer 63 van aanbeveling nr. 04/2010.

35. Artikel 6, § 2 van het KB van 20 juli 2001 *betreffende de inschrijving van voertuigen* somt de finaliteiten voor het gebruik van DIV-gegevens expliciet op. De vraag rijst onder welk punt van artikel 6, § 2 onderhavige situatie zou kunnen vallen. De punten 1^o¹⁹ en 17^o²⁰ komen in de buurt, maar zelfs als deze voldoende zijn, zijn deze gegevens bestemd voor de ambtenaar en niet voor de politie waardoor de vraag gesteld kan worden of de toegang nog doelgebonden is (de politie gebruikt de resultaten immers niet voor zichzelf).
36. De wet *houdende oprichting van de Kruispuntbank van de voertuigen* voorziet in een oplossing voor het probleem dat voornoemd KB van 20 juli 2001 stelt, aangezien artikel 5, lid 1, van deze wet onder meer het volgende voorschrijft: "*De Kruispuntbank heeft tot doel... om op elk ogenblik de eigenaar ervan, de aanvrager en de titularis van hun inschrijving te identificeren, alsook de gegevens betreffende hun goedkeuring te achterhalen teneinde: ... 11° het opleggen van administratieve sancties mogelijk te maken*". Deze wet is echter nog niet in werking getreden.
37. Gelet op wat vooraf gaat, adviseert de Commissie om in het voorontwerp een bepaling op te nemen die voorschrijft dat de sanctionerende ambtenaren in het kader van de hun toebedeelde taken toegang krijgen tot de hiertoe relevante gegevens van het Rijksregister en van de Dienst inschrijving voertuigen, op voorwaarde dat hiervoor een machtiging wordt bekomen van respectievelijk het Sectoraal Comité van het Rijksregister en het Sectoraal Comité voor de Federale Overheid.

C. Slotbemerkingen

a. Formulering artikel 29 van het voorontwerp

38. Krachtens artikel 29, §1, van het voorontwerp kan de sanctionerend ambtenaar een kopie van een proces-verbaal overmaken (waarin dus ook de naam van de overtreder figureert) "*aan elke partij die hierbij een rechtmatig belang heeft (...)*". In de memorie bij het voorontwerp wordt uitgelegd dat hierbij de volgende partijen worden geïdentificeerd "*een persoon die schade heeft geleden omwille van het gedrag van de persoon aan wie een administratieve boete werd opgelegd of aan een verzekeringsmaatschappij die de geleden schade die zij dekt, wenst te recupereren.*"
39. De tweede paragraaf van artikel 29 staat echter haaks op bovenstaande uitleg omtrent de eerste paragraaf, aangezien daar wordt gesteld dat de identiteit van de overtreder niet mag

¹⁹ "de strafrechtelijke opsporing en vervolging van misdaden, wanbedrijven en overtredingen"

²⁰ "het vervullen door de politiediensten van hun opdrachten van administratieve politie"

medegedeeld worden aan het "slachtoffer". De Commissie ziet nochtans geen groot verschil tussen een "slachtoffer" en "een persoon die schade heeft geleden". Verder meent zij er ook geen objectieve redenen voorhanden zijn waarom "een persoon die schade heeft geleden" in kennis mag gesteld worden van de gegevens van de dader en "het slachtoffer" niet. De twee paragrafen van artikel 29 dienen dan ook beter op mekaar te worden afgestemd.

b. Verhouding voorontwerp met de bestaande "NERO-projecten"

40. De Commissie ontving de voorbije jaren vragen over de zogenaamde "NERO-projecten". NERO staat voor "*Normstelling En Responsabilisering naar aanleiding van Overlast*". In sommige gemeenten heeft men immers problemen met minderjarigen die zich schuldig maken aan overlast, maar die jonger zijn dan 16 jaar, en die aldus niet onder de actuele regeling inzake GAS vallen. NERO moest hier een antwoord op bieden.
41. De Commissie vraagt zich af hoe dergelijke bestaande retributie-systemen zich zullen verhouden tot de nieuwe GAS-regeling die in het voorontwerp is vastgelegd, aangezien de leeftijd voor het opleggen van GAS wordt verlaagd tot 14 jaar en de procedures voor GAS en NERO aldus in gelijkaardige situaties zullen kunnen aangewend worden. In het licht van het gelijkheidsbeginsel lijkt ter zake een grondige reflectie aangewezen, aangezien er voor GAS nu een meer uitgebreide en duidelijke wettelijke regeling – voor onder andere minderjarigen vanaf 14 jaar – zal uitgewerkt worden die in waarborgen voorziet ten aanzien van de betrokkene, terwijl dit voor NERO minder het geval is.

OM DEZE REDENEN

Aangezien het voorontwerp van wet *betreffende de gemeentelijke administratieve sancties met het oog op de bestrijding van de overlast* op het vlak van de bescherming van persoonsgegevens een verbetering impliceert ten aanzien van de huidige situatie – het vult met name meerdere hiaten in de bestaande regelgeving op, zoals bijvoorbeeld de aanduiding van een verantwoordelijke voor de verwerking en de vastlegging van een bewaartermijn voor het gemeentelijk register van administratieve sancties – brengt de Commissie een gunstig advies uit, zij het onder de strikte voorwaarde dat de volgende aandachtspunten worden aangepakt:

- regeling aanduiding verantwoordelijke voor de verwerking als register meerdere gemeentes omvat (randnummer 11);
- expliciete regeling van de toegang tot de gemeentelijke registers en herwerking van artikel 34, §3, van het voorontwerp (randnummers 12-13);
- betere regeling van het "tijdelijk plaatsverbod", in het bijzonder van de gegevensverwerkingen die in dit kader zullen plaatsvinden (randnummers 14 en 28);
- waarborgen van de informatieplicht en van de rechten van toegang en verbetering in de zin van de artikelen 9, 10 en 12 WVP (randnummers 15-24);
- sensibilisering omtrent de te nemen veiligheidsmaatregelen in het licht van artikel 16 WVP en artikel 25 van het uitvoeringsbesluit bij de WVP (randnummers 29-31);
- duidelijke omkadering van de onderzoeksbevoegdheden van de sanctionerende ambtenaren (randnummers 32-37);
- herwerking van artikel 29 van het voorontwerp (randnummers 38-39);
- reflectie omtrent de verhouding van de GAS met de NERO-projecten (randnummers 40-41).

De Wnd. Administrateur,

De Voorzitter,

(get.) Patrick Van Wouwe

(get.) Willem Debeuckelaere